

GA Deventer Markearchieven.

Markelo inv.nr. 96. 1751-1776 Stukken betreffende de vergaderingen van de marke Markelo, waaronder extracten uit markeboeken.

1751.

Memory.

Wegens den eygendom van het erfmarkenrigterschap van Markel door mijn vader saliger aangekocht van den hoogwelgebooren heer Godart Philip van Linden tot de Plack en Rijsselt en desselfs vrouw Anna C.J. van Coeverden, twee erven namentlijk het erve Hulsbeeke en Wimerink gelegen tot Markel onder het gerigte van Kedingen op dat den 12 july 1717, in gevolgen daar van gemaakte coopbrief en transport, dat deze gemelde erven heeft behoort het markenrigterschap van Markel, maar des tijdes in disputt liggende tusschen gemelde heer en mevrouw vercooperen en de erfgenaamen van den heer Borgart Amelius van Coeverden, in leeven heer van Stoevelaar en Hengelo, dat indien de heer en vrouw verkooperen daar omtrent triumpheren het erfmarkenrigterschap mede word verkoft voor een somma van vijftienhonderd guldens, also de hoogwelgeboren heer F.R.C. baron van der Capellen heer tot den Boedelhoff, Rijsselt en Dam en desselfs vrouw A.H.C. van Linden, na het overlijden van wijlen den hoogwelgeboren heer van Stoevelaar getriumpheerd heeft en eygenaars zijn geworden van gemelde erfmarkenrigterschap, so heeft de hoogwelgeboren heer baron van der Capelle tot den Boedelhoff, niettenstaande hij des tijdes sustineerde de halvesheid beneden de waarde te zijn en aan ons gaarne vijffhonderd guldens boven de coopspenningen wilde geeven, so mijn vader van het markenrigterschap wilde afzien, maar mijn vader zulks om reden niet heeft willen doen, so heeft naderhandt de heer van den Boedelhoff aan mijn vader en zijn erfgenaamen op dato den 2 december 1748 in volkomen eygendom gecedeerd en getransporteerd het erfmarkenrigterschap van Markel met alle desselfs regt en geregtigheden, met beloften om dit also getransporteerde erfmarkenrigterschap met den aankleeven van dien te zullen staan wagten en waaren als na recht is gelijk, zulks nader uyt het transport kan gezien worden, gedateerd den 20 maart 1749.

Sedert die tijd heeft mijn vader possessy genomen van het erfmarkenrigterschap te Markel, also datelijk menigvuldige klagten wegens groot verval van kerke, weeme en schoole, als mede over veele nadeelige onderneeminge, so van het aangraven als van het plaggen, schapendriften en verdere prajudicable onheylen en dissorderen, die in gemelde gemeente tegens markenresolutien worden gepleegt en ondernomen, so heeft mijn vader als markenrigter niet kunnen of mogen nalaten bij desen uyt te schrijven en te convoceren alle heeren en erfgenaamen om te compareren in de kerke te Markel den 22 april 1750, so als nader uyt de kerkensprake kan gesien worden.

Also na voorgaande kerkensprake holtink gehouden in de kerke van Markel den 22 april 1750, so dat mijn vader saliger van die tijd af als eygenaar en besitter van het voorschr. erfmarkenrigterschap met alle zijn regt en geregtigheden, emolumenten en verder op en depentie, in die qualiteydt heeft beseeten; nu heeft mijn vader zig veel moeyte gegeeven om alle vervallen saken so van kerke, weeme, schole en kerkenontfangs, daarvan nieuwe registers gevormeed omdat daar in een reeks van jaaren geen reeken door de kerkenmeester waaren gedaan, als mede een geheel reken van de schult van Markel opgemaakt, waarvan door mijn vader in een specificatie den 8 may 1750 aan de goedheeren in de kerke is ver Paid, dat alle de schulden uyt de aangegraven gronden ten vollen kan voldaan en betaalt worden, gelijk zulks uyt deze nevenstaande pampieren breder kan gesien en aangetoond worden.

Nu koomt ons volgens een spesivieke reeken van mijn vader saliger sedert den jaare 1749 wegens gedaene verschodt van het vormeren der registers in gevolgen marken resolutien en het vormeren der bestekken van kerke en weeme te Markel, als mede van het opmaken der

Markelse dijk na aftrekt van ontvangs en uytgave, resteerd ons ingevolgen de spesivieke reken, sevenhonderd drieenvijfftig guldens tien stuyvers, segge f 753-10-0.

Wegens de reuenuus die jaarlijks ten provite van den markenrigter zijnen privaat aan het erfmarkenrigterschap behoord volgens aantekeningen die wij hebben en na de opgave van den inmaander der reuenu bestaadt in deze navolgende landerijen en opkomsten.

Ten 1e.

Een hoylandt de Scholtmaate genaamd liggende na de Holter sijde wordt gebruykt door Tibbert en Sandtjan, geeft jaarlijk f 12-0-0.

Ten 2.

Een hoylandt de Cemkesmaate in gebruyk Hendrik Lusman geeft jaarlijks f 3-10-0.

Ten 3.

Een hoylandt mede de Cemkesmaate in gebruykt Willem Cuper, geeft jaarlijks f 3-10-0.

Deze landerijen kunnen na het seggen van den inmaander meer als een so veel geeven.

Deze navolgende moeten jaarlijks uytgank uyt huysen hoff geeven.

Cas Trukes nu Post Jan genaamd geeft f 1-5-0.

Teunis Brinkers geeft jaarlijks f 0-12-0.

Jan Plaisier geeft jaarlijks f 0-12-0 en alle de menschen die ongewaard zijn en aangetimmert hebben moeten jaarlijks aan de markenrigter betalen nadat ze uyt drift hebben, de ene meer en minder door malkander op twee gulden jaarlijks en sullen well 25 a 30 huysgesinnen weesen f 60-0-0.

Totaal f 81-9-0.

Dese voorschr. menschen zijn ons voor het grootste gedeelte nog schuldig sedert dat mijn vader het markenrigterschap heeft gehad.

Maar wij hebben uyt de pampieren gesien dat mijn vader de lijste van de reuenu en opkomsten nevens een extractt uyt het markenboek van Markel, so als in het gemelde boek 1645 de waartallen word bevonden, op versoekt en voorreken van den heer van Boedelhoff aan de secr. Vatebender te Borculo heeft gesonden, also den heer van Boedelhoff coomt te eyschen van Stoevelaar de reuenues sedert 1685 zijnde 62 jaar f 7970-2-0.

Sedert 1712 35 jaar f 4467-10-0.

Totaal 12437-12-0.

Also het voorschr. markenrigterschap zoude kunnen opbrengen jaarlijks ruym f 128-4-0.

Nu zijn nog verscheyden emolumenten aan het markenrigterschap, so als de heer van Stoevelaar beseten en mijn vader saliger volgens marken resolutien toebehoordt, als van kerkengoederen die door de kerkmeesters geadmistreerd is geweest en daarvan aan de markenrigter reken moeten doen wegens haar uytgave en ontfang, het regt van het aansetten der setters en geswooren die mede den ontvangs hebben van eenige buytenlandse hoy en zaylanden, als mede haar uytgave moeten daarvan haar verantwoordinge aan de markenrigter doen, nu is volgens resolutie van de markt een geheele lijste gevormeed wegens het schutten van beesten, paarden, schapen en varkens, zo als alhier bij de secr. te zien is, daar de markenrigter het regt toe heeft.

So als die buyten de gemeente van Markel woond, onder Stokkum en Holten haar mestinge uyt het Markelse haalt, worden door de geswooren angehaalt en moeten na het goedvinden van den markenrigter naeder over de boeten accordeeren, wegens het schutten der schaapen zo dikwijls als ze in het broek word bevonden, moeten geeven voor ider schaaap een stuyver, daar en boven de markenrigter zijn gerechtigheyd, voor plaggen en houwen in het broek, so menigmaal als maar gesien word, moeten geeven 5 gl, die schadden op de binnen hoeft steekt is de boete 6 gl, de schapen die vedt weyden zo dikwijls als ze gevonden word moeten betaalen 4 stuyver ider schaaap, de buytenlandse beesten die in het broek koomen moeten ider beest geeven 4 st en ider paardt 6 st en van ider vull dat niet gebrand is, ider varken dat op de

gemeente loopt en niet gekramt moeten ider reyse geeven 2 st die op zijdt gekramp zijn ider varken, so menigmaal als ze gevonden word 4 st.

Nu is ons nog toestendig in eygendom een volle whaare in Markel van het erve Hulsbeeke daar het erfmarkenrigterschap heeft bijgehord, door mij vader weder aangekocht met het Hulsbeeker broek van de weduwe Jabbinga en erffgenaamen ingevolge koopbrieff op dato den 10 july 1749 dat uyt de pampieren hier nader kan gezien worden sulks met alle zijn regt en geregtigheden; het voorschr. Hulsbeeker broek liggende in het Wolfsgaren in het Markelbroek tusschen Lammertink en Willinkbroek, het voorschr. Hulsbeeker broek heeft mijn vader door zwaare kosten in het jaar 1750 uytgegraven en in order gebragt, altoos een privaat eygendom is geweest aan het erve Hulsbeek, na aankoop is het mede aangegeeven door mijn vader in de taxatie van den 1000^e pennink en werkelijk door de gecommistioneeren getaxeerd en ook in ruste beseten, maar op den 5 juny 1751 is hetzelfde nevens de Leydeslaadt die mijn vader door het voorschr. broek en vervolgens door het Markelerbroek tot in de Schipbeeke hadde uytgegraven, so hebben eeinge ingesetene uyt Markel kunnen goedvinden op eygen autoriteydt het voorschr. landt en leydesloodt wat in te smijten, daarover des tijdes heeft mijn vader zig aan het drosten gerigte geadresseerd en zijn beklagt gemaakt, gelijk hier nader kan aangetoondt worden uyt het request gepresenteerdt an het drosten gerigte van Twente op dato den 12 july 1751.

Aldus in het proress door tusschenspraake van de graaff van Twickel als erfmarkenrigter van Stokkum blijven steeken, wij hebben niet weer van gehoord als voorleeden jaar is ons gezegd dat wij het kunnen opgraven en in order brengen so wij willen.

Nog een volle whaare door mijn vader aangekocht en ons toestendig is van Jan Kusters en desselfs huysvrou van het erve Oink in Markel, met alle sijne regt en geregtigheden *rest manco*.

23-03-1776.

Alzo enige eigengeërfdn aan den markenrigter van Markelo hebben versogt hunne belangen in een erfgenamen vergadering voor te dragen nopens het opwerpen van gemene grond in de markte, so is het dat den erfmarkenrigter van Markelo ten dien einde daartoe bepaalt woensdag den 3 april dezes jaars 1776 des voordemiddaags om 10 uir.

Verzoekende hij markenrigter ten fine voorschr. alle gewaarde eigenaren om dien dag te compareeren en tot bevordering der markten beste helpen resolveren.

En worden de meieren gelast hier van tijdig aansage te doen aan hunne respective landheren bij een boete van een ggl ten provite van den armen.

Actum Goor den 23 maand 1776.

Was getekend J.B. Auffemord.

Extract uyt het boek van resolutien der stadt Deventer.

Martis den 2 april 1776.

Brouwer, J. van Suchtelen loco, D. van Eekhout.

Goedgevonden de heeren namens dezer stads corpora op morgen zullende respicieeren de erfgenaamen vergaderinge te Markulo in mandatis te geeven om alle hunne devoiren aan te wenden ten einde de in den voorleeden jaare geprojecteerde aangraavingen geen voortgang moogen gewinnen.

Pro vero extractu Gerhard Dumbar secr.

20-06-1776.

Wij ondergetekenden als erfgenaemen en ingesetenen van de markte Markulo certificeren voor de opregte waarheid ter instantie van Teunis Lonink als bouwman van het erve lonink, Jan Meendrink als bouwman van het erve Meenderink en Hendrik Roesink als bouwman van

het erve Roesink, dat voorschreven bouwlieden, neffens de gesworens van Markulo zoo ver desen gefungeert hebben als ook die nog fungeren, altoos van ondenkelijke jaren herwaards voor zoo verre ons ondergetekenden geheugt, plaggens hebben gemaeyt op de groengrond gelegen tussen de nieuwe beeke en de Leusmate zonder de minste verhinderinge van jemand, maar dat voor ongeveer 15 jaren geleden bij marken resolutie verstaan is dat door niemand zoude mogen mayen, maar dat egter de voorschreven bouwlieden, gesworens en geerfdens van Markulo daar altoos sedert dien tijd voor zoo verre wij weeten, onverhindert gemaeit hebben zonder de minste uitspierungen off enige boete daar van zoo aan de gewesen als tegenswoordige markenrigter betaalt te hebben, maar dat nu door den tegenswoordigen verwalter markenrigter mr J.B. Auffemorth van jeder der voorschreven bouwlieden en van meer anderen, eene boete gevordert is van vier goud guldens en het citatie geld daarboven, betuigende deese onse afgegevene attestatie des gerequireert wordende met eede te willen bevestigen.

Actum den 20 juny 1776.

Tunys Brukenk, dit is het Y mark van Jan Lammertink eygenhandig getrokken, Gerrit Kistemaker, Harmen Krabbenbos, Hendryk Heuten.